

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, hyvät ruutiukkoveljet

Tänään on kulunut päivälleen 45 vuotta siitä, kun Mannerheim-ristin ritarin, eversti Eero Kivelän toimesta tämä Suomalaisen Klubin Seniorikerho, Ruutiukot, sai alkunsa. Alkujuonto kerhollemme oli asessori Unto Lehmusvirran, tuolloisen Tampereen Suomalaisen Klubin johtokunnan puheenjohtajan mukaan se, kun Eero Kivelä kutsui Eero Järvisen, Urho Salmisen ja mainitun Lehmusvirran joulun maissa 1971 keskustelemaan eräästä esille tulleesta asiasta. Kivelä oli todennut, että klubissa on paljon eläkeläisjäseniä, joita ei kiinnosta biljardi eikä kortinpeluu. Nyt olisi aikaa nauttia yhdessäolosta ja keskustella erilaisista asioista. Perustettaisiin klubiin keskustelukerho, johon pääsevät vain eläkkeellä olevat jäsenet. Tuosta alkutapaamisesta muodostui 5-10 miehen kokoontuminen vuoden 1972 aikana Eero Kivelän kutsusta lounaalle maanantaisin.

Uudesta kerhosta on ensimmäinen maininta Klubin johtokunnan pöytäkirjoissa 3.10.1973. Sen mukaan ”Keskusteltiin Eero Kivelän aloitteesta maanantailounaiden järjestämisestä, joihin klubin eläkejäsenet voivat osallistua ja joissa pidetäisiin lyhyt alustus ja keskustelu sen johdosta. Klubin johtokunnan pöytäkirjassa oli seuraava merkintä kerhosta 3.marraskuuta. Sen mukaisesti alustava kokous on 12.marraskuuta. Tuosta kokouksesta ei ole pöytäkirjaa, mutta kaikessa tapauksessa 12.marraskuuta päätettiin perustaa Suomalaisen Klubin eläkeläiskerho ”Ruutiukot” ja perustamispäivämäärä oli siis 19.11.1973.

Todettakoon myös se, että kerhon nimestä käytiin keskustelua ennen Ruutiukkonimeen päätymistä. Muiden muassa klubiukot, veteraaniukot, huru-ukot ja baari-vaarit olivat esillä. Meidän kaikkien muistama englantilainen televisiosarja Ruutiukot, nuo sodan aikana mahdollista mairinnousua vastaan harjoitelleet veteraanit antoivat nimensä uudelle kerholle. Eero Kivelän sanoin ”eihän me mitään huru-ukkoja olla.”

Arvoisat kuulijat. 45 vuotta menestyksellistä toimintaa on takanapäin. Ruutiukkojen perustamisvaiheessa perustajina mukana olleita veljiä ei enää ole keskuudessamme, mutta heidän luomansa perinteet ovat edelleen toimintamme keskiössä. Päätoimisen elämäntyönsä jo tehneet veljet, isänmaamme rakentajat kukin omalla tärkeällä sektorillaan, voivat edelleen kokoontua Eero Kivelän viitoittamalla tavalla yhteen joka maanantai. Meillä on tilaisuus kuulla esitelmiä elämän eri

alueilta. Meillä on, mikä kenties tähdellisempää, mahdollisuus pitää itse esitelmiä meitä kiinnostavista, vaikkapa itse kunkin elämäntyöhön tai harrastuksiin liittyvis- tä aiheista. Tuota mahdollisuutta onkin paljon käytetty, mutta varmasti laajem- paankin aktiivisuuteen on tarvetta. Me voimme Ruutiukkoaterian ohella nauttia keskinäisestä hengen ravinnosta, vaihtaa ajatuksia ajankohtaisista aiheista ja miksipäs ei välillä muistella sitä, miltä elämä Tampereella ja täällä Puutarhakadun toisessa kodissa on menneinä vuosikymmeninä maistunut. Monillahan teistä, Arvoisat Ruutiukot, on jo pitkä historia takananne Tampereen Suomalaisen Klubin ja Ruutiukkojen jäsenenä.

Arvoisat sotaveteraanit, hyvät Ruutiukot. Sallinette hieman tarkastella sitä, mitä Ruutiukoissa menneinä vuosina ja vuosikymmeninä on tapahtunut. Ruutiukko- klubi aloitti oman vieraskirjan pidon 7.maaliskuuta 1977. Siitä asti kokousten keskeiset tapahtumat on melko aukottomasti todennettavissa. Ensimmäisessä kirjauksessa 7.3. -77 on Eero Kivelän lisäksi 9 veljen nimet. Lisäksi taiteilija, ruuti- ukko Jukka Raunio on piirtänyt viiden ukon figuurit pöytäkirjaan. Eli tuollaisen n. 15 hengen aktiivisella joukolla on klubi alkuvaiheissaan toiminut.

Alkuvaiheen esitelmöitsijöistä olivat aktiivisimpia veljet Osmo Mehtonen ja Kai Salovaara, kumpaisellakin kymmenkunta lounasesitelmää. Useita muitakin ahke-ria esitelmöitsijäveljiä oli ja on nykyisinkin. Esitelmien ohella tutustuttiin usein kaupungin ympäristöönkin. Oli käyntiä Raatihuoneen tilojen esittelyyn kuin myös moniin paikallisiin yrityksiin. Joskus tehtiin vain kapakkakerros Tampereella – ajatuksien Viipurissa -, ja todettiin, että ”kyllä nykynuoriso jäi toiseksi”. Eli varsin nuorekasta menoa. MM-hiihtoja seurattiin 1978 lounaalla ja iloittiin Helena Taka- lon, Hilikka Riihivuoren ja Rauno Miettisen menestyksestä. Onneksi Sibylla haki Halmeen Vikin tanssiin eikä Eeroa. Näin kirjattiin 1.10.1979, kun kaupunkimme 200 – vuotisjuhlilla kuningatar Silvia jätti Ruutiukkojen puolesta uhrautuneen puheenjohtajan ns. salin reunalle.

Vuodelta 1983 on vieraskirjasta luettavissa mm. lounasvieras, eversti Pentti Silvastin kertomus Länsieuroopassa toimineista terroristijärjestöistä. Italiassahan toimi Punainen Armeijakunta ja Saksan Liittotasavallassa Bader - Meinhof-ryhmä. Nehän aiheuttivat tunnetusti kauhua mm. teollisuusjohtaja Hans-Martin Schley- erin ja pankkiiri Jurgen Ponton murhilla läntisessä Saksassa kuin myös ministeri

Aldo Moron elämän päättämällä Italiassa. Vuoden 1932 konikapina sai myös muistelijansa insinööri Jaakko Metsäpurossa, joka asevelvollisena oli sitä lopettamassa yhdessä kapteeni Nikke Pärmin ja Mansessa myöhemmin vaikuttaneen ”mestari poliisi” V.I. Suhosen johdolla. Oopperalaulaja Esa Ruuttusen isoisän Sigfridin konia näet oli vaadittu lopetettavaksi näivetystaudin johdosta. Siinä oli kyllä riittävä syy kapinoinnille. Vuonna 1985 saatiin kuulla muun muassa hallintopäällikkö Heikki Pikkaraisen selostus Kaupin alueelle suunnittelella olleesta sotainvalidiin sairaskodista.

Lounaalla 16. joulukuuta 1985 oli paikalla senhetkinen osallistujaennätys, 31 henkeä.

Joululounaalla 23.12.-85 nautittiin notkuvasta herkkupöydästä ja Matti Heiniva-hon lämminhenkisistä lauluista. Vuotta myöhemmin, 15.12. 1986 oli puolestaan juhlavampi joululounas, sillä ensimmäisen kerran daamit olivat kutsuttuina ruutiukkojen tilaisuuteen. Läsnä oli siten peräti 44 henkeä.

Keväällä 1987, 2.maaliskuuta oli Aaretti Kaskisen järjestämää ohjelmaa, josta vastasi kaikkien tuntema, tuo aamujen aamun Niilo Tarvajärvi. Tarvajärvi uskoi Joulumaa-idea-autopiansa vielä toteutuvan niin kuin sitten kävikin.

Syksyllä 1989, 25.9. pidetyssä kokouksessa kertoi Allan Kuusisto suunnitelmista rakentaa Tammenlehvätalo Kaupin alueelle Sotaveteraanien Huoltoyhdistyksen toimesta. Arkkitehti Olavi Suvitien piirustukset olivat loppusuoralla ja rahoitus lähes valmis. Lähes neljä vuotta aiemmin kerhossa esitelty ajatus oli siis mennyt eteenpäin.

Kunnioitetut sotaveteraanit, Arvoisat Ruutiukot. 1980-luvulla Ruutiukkoja kävi lounaalla keskimäärin noin 25, vuosisadan lopulla n. 30 henkeä. Vieraskirjan pidon alkamisesta, vuoden 1977 maaliskuun 7.päivän kokouksesta alkaen on jokainen tilaisuus kirjattu. Yhteenvetona voidaan todeta, että vuoden 2000 loppuun mennessä Ruutiukot olivat pitäneet runsaat 800 kokousta, joissa oli ollut läsnä yhteensä n. 19 000 henkeä. Tuon ajan selvityksistä on luettavissa, että koska lähes joka kerta on ollut esitelmä tai vastaava, on veljien henkinen vireys pysynyt kunnossa. Tuota samaa esitelmäfrekvenssiä on edelleen noudatettu, joten Ruutiukkojen vireys on tänäkin päivänä varmasti hyvällä tolalla.

Kunnioitetut sotaveteraanit, Arvoisat Ruutiukot. Ruutiukkojen puheenjohtajana eli nykyisin tutummin Sadanpäämiehenä toimi vuodet 1973 – 1988 Eero Kivelä.

Tämän jälkeen hän toimi vuodet 1989 -1992 senioripuheenjohtajana.

Puheenjohtajana toimivat Eero Kivelän jälkeen Risto Vuorinen vuosina 1989 -1993, Olavi Sarantola vuosina 1994 – 1996, Pertti Ylätupa vuosina 1997 – 1999, Jorma Kotisaari vuosina 2000 – 2002, Vesa Rinkinen pitkään vuosina 2003 – 2013 ja Ilkka Mäntyvaara vuosina 2014 – 2017.

Tuo Sadanpäämies-nimitys roomalaisesta legioonasta juonnettuna nimityksenä tuli käyttöön siinä vaiheessa, kun vuosisadan ja vuosituhannen vaihteessa Ruuti-ukkojen jäsenmäärä kohosi sadan tuntumaan. Legioonahan käsitti 6 000 miestä. Se jakautui 10 kohorttiin ja 60 centuriaan.

Tärkeässä Ruutisihteerin tehtävässä ovat toimineet ainakin Eero Järvinen, Reino Mäkinen, vuosina 1993 – 1995 Pekka Tamminen, vuosina 1996 – 1999 Veijo Lehtonen, vuosina 2000 – 2001 Olavi Hytönen, vuosina 2001 – 2007 Tapio Vuorinen, vuosina 2008 – 2010 Markku Rauhalahdi, vuosina 2011 – 2016 Jorma Hautala ja vuoden 2016 loppupuolelta alkaen yhdessä Timo Tulosmaa, Markku Rauhalahdi ja Pentti Väänänen.

Arvoisat kuulijat. Ruutiukot ovat kaikessa toiminnassaan toteuttaneet Tampereen Suomalaisen Klubin perusajatuksia. On toimittu suomalaisuuden puolesta. On korostettu suomalaiskansallisen kulttuurin, suomen kielen, veteraanien perinnön, veljeyden, sotiemme muiston, maamme elinkeinoelämän edistämisen, isänmaamme kaikkinaisen turvallisuuden, sanalla sanoen suomalaisen yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämisen merkitystä. Ruutiukot ovat olleet rakentamassa kotikaupunkimme, Pirkanmaan ja koko isänmaamme hyvinvointia sen kaikilla yhteiskunta- ja elinkeinoelämän aloilla. Hyvät kuulijat. Melkein pä millä mittarilla tahansa mitaten voidaan kliseettömästi todeta, että on lottovoitto syntyä Suomeen. Esimerkiksi meidän elintasomme, koulutustasomme, sosiaalinen tasa-arvomme, terveystasomme ja sitä kautta eliniän odotteemme ovat maailman maiden vertailussa kärkitasoa. Olemme itsenäisyytemme aikana, menneen reilun vuosisadan aikana, nousseet tämän päivän kriteerein ilmaisten kehitysmaatasosta maailman aivan eturivin menestyjien joukkoon. Tuo kehitys on ollut mahdollista vain sillä peräänantamattomuudella, mitä tämänkin klubin edustajat niin viime sotiemme aikana rintamalla kuin myös jälleenrakentamisen aikoina 1940-luvulta alkaen ovat tinkimättömästi noudattaneet. Siten on luotu nykyinen hyvinvointiyhteiskuntamme. Siitä te kaikki voitte olla rakentajina ylpeitä.

Kunnioitetut sotaveteraanit, Arvoiset Ruutiukot. Viime sotiemme jälkeisinä vuosikymmeninä monet merkittävät keksinnöt ja oivallukset ovat mullistaneet elämäämme. Voidaan puhua vaikkapa monen A:n esiinmarssista: Atomi, automaatio, antibiootti ja avaruusteknologia. Olisi vaikeaa kuvitella sitä maailmaa, missä eläisimme ilman edellä mainittuja keksintöjä ja sovelluksia. Tulevat vuodet tuovat yhä kehittyneemmän robotiikan, 3 D-mallinnukset, eksponentiaalisesti lisääntyvän tietomäärämme vaikkapa avaruudesta ja merten syvyyksistä.

Mitä lie tulevaisuus mukanaan tuokaan? Toivottavasti ei kuitenkaan uutta ihmistä. Sen luomista näet yritti jo muuan Mao Tse Tung tai nykyaikaisittain Mao Zedong taannoin Kiinassa. Se yritys oli tuomittu tuhoon. Pyrkimyksenä hänellä oli näet häivyttää vanha kiinalainen järjestelmä, konfutselaisuus ja luoda uusi kommunistinen ihminen, jota valtio eli puolue ohjaisi. Hän unohti massatasolla perinteen merkityksen. Se oli hänen virheensä. Tänä päivänä on meilläkin yhä tähdellisempää, että emme unohda perinteitämme vaan vaalimme niitä taiten. Samalla on ensiarvoisen tärkeää, että annamme arvon niille ihmisille, joita tekin täällä Ruutiukoissa edustatte. Siis niille, joilla on paljon elämänkokemusta, tietoa ja taitoa. Tuota kokemusta hyödyntäen jokaisen sukupolven ei tarvitse keksiä pyörää uudelleen.

Kunnioitetut sotaveteraanit, Arvoiset Ruutiukot. Ruutiukkoperinteemme on jatkunut elävästi näihin päiviin saakka. Meitä on 259 jäsentä kerhossamme. 2010 - luvulla on viikoittaisissa kokouksissa käynyt vuosikeskiarvona noin 55-70 kerho-laista, Klubin kuukausikokouspäivinä luonnollisesti vähemmän.

Kerhon symboleista todettakoon, että 1980-luvulla ”Eero Kivelä oli pyytännyt taiteilija Kauko Salmea tekemään ehdotuksen ruutiukkojen viiriksi. Esittelymallia pidettiin erittäin onnistuneena ja asian edelleen kehittäminen jätettiin Eeron tehtäväksi.” Standaari näki päivänvalon vuonna 2001.

Ruutiukkomitaleita on jaettu vuodesta 2008 alkaen erityisen ansioituneille Ruutiukoille. Lisäksi mitali luovutettiin Sadanpäämies Vesa Rinkisen toimesta Eero Kivelän kotitalolle Ruutiukkojen vieraillessa 18. kesäkuuta 2008 kerhonsa perustajan Eero Kivelän syntymän 100-vuotismuiston kunniaksi Tampereen Aitolahdes- sa. Todettakoon myös, että Ruutiukot ostivat vuonna 2005 jalkaväkitykin 37K/38 ja luovuttivat sen Eero Kivelän pojalle, Juhani Kivelälle. Tykki on nykyisin hänen poikansa, Kalle Kivelän hallinnassa sijoituspaikkanaan omakotitalon piha Nilsiän Tahkolla.

Kunnioitetut sotaveteraanit, Arvoisat Ruutiukot. Pitkäaikainen, arvostettu sadanpäämies Vesa Rinkinen totesi Ruutiukkojen 40-vuotisjuhlissa, että Ruutiukkojen ohjelmille ovat ominaista merkityksellisyys, laadukkuus ja viihtyminen. Merkityksellisyys ilmenee siinä, että ohjelmilla on merkitystä silmällä pitäen Suomalaisen Klubin toiminnan tarkoituksena sekä Ruutiukkojen perinteitä ja erityispiirrettä. Toiminnan laadukkuus taas edellyttää, että ohjelmat vastaavat ruutiukkojen odotuksia, niiden sisältö on riittävän korkeatasoinen ja toteutus huolellisesti tehty. Viihtyminen merkitsee lyhyesti todeten samanhenkisten ihmisten hakeutumisesta toistensa seuraan, siis Ruutiukkoihin.

Hyvät ruutiukkoveljet!

Teistä jokainen on osaltaan ollut luomassa sitä ruutiukkoveljien henkeä, jonka ansiosta tänään voimme viettää 45-vuotispäiväämme. Kun näin totean, on samalla syytä lämpimästi muistaa niitä veljiä, jotka eivät enää ole keskuudessamme. Vuosikymmenten kuluessa aikanaan he ja te itse kukin osaltanne olette olleet luomassa kukin yhtenä lenkkinä sitä ketjua, mikä lujasti yhdistää tätä yhteisöä.

Arvoisat kuulijat! Kun me tänään juhlistamme Ruutiukkojen 45-vuotista taivalta, me pidämme kirkkaana mielissämme veteraanien perinnön ja sen vaalimisen merkityksen. He, veteraanit, varmistivat omalla taistelullaan ja työllään sen, että luovuttivat isänmaansa seuraaville sukupolville entistä parempana maana elää ja maata rakentaa. Tärkeän velvoitteenne, perinnön säilyttämisen te, Arvoisat Ruutiukot, olette osaltanne täyttäneet ja mahdollistaneet samalla työllänne hyvän elämän seuraavillekin sukupolville.

Arvoisat kuulijat!

Olkaa sydämellisesti tervetulleet 45-vuotisjuhlakokouksemme !

Kiitos.